

U znaku diktata vremena

Izložbom plakata pod naslovom *Diktati vremena* Zvonimira Faista, u Muzeju grada Zagreba nastavljena je realizacija niza projekata iz tzv. kućne produkcije MGZ-a

Na retrospektivnoj izložbi plakata pod nazivom *Diktati vremena*, otvorenoj u Muzeju grada Zagreba, prvi se put predstavlja i valorizira hrvatskog umjetnika i slikara Zvonimira Faista, njegov opus i vrijeme djelovanja, što je studijozno obradila autorica izložbe Željka Koveshi. Osnovni cilj izložbe bio je predstaviti Faista kao slikara, koji je diplomirao 1935. godine na Umjetničkoj akademiji u Zagrebu te se opredijelio za rad na području oblikovanja plakata i drugoga grafičko-propagandnog materijala. Faist je tijekom svoga stvaralaštva bio svjedokom vremena u kojem živi i prema čijem diktatu stvara. No gotovo cijeloga života radio je na promociji drugih, ostajući u sjeni i anonimnosti. Kroz film i oglašavanje prikazao je vrijeme i stvarnost u kojima je i sâm djelovao.

Prva faza nastanka Faisto-

vremena koje su ga odredile. Stoga i naziv izložbe *Diktati vremena* objedinjuje na suptilan način sve ono što je on radio, bez nekih naznaka nametnute propagande, premda je svaki plakat na neki način usmjerena propaganda i poruka, koju je on izvršno znao valorizirati", istaknula je na otvo-

Zvonimir Faist

Plakat je bio i ostao moćno sredstvo komunikacije

vih plakata pripada međuratnom razdoblju u Zagrebu gdje djeluje reklamni zavod *Žmago*, zahvaljujući kojem je medij komercijalnoga plakata doživio svoje zlatno doba. Kao druga faza slijedi propagandni plakat. Nakon Drugoga svjetskog rata Faist radi plakate socrealističke ikonografije za filmove pristigle iz SSSR-a i poantirane porukom narodu za izgradnju nove države, a sve u funkciji socijalističke propagande. Posljednja faza Faistova umjetničkog djelovanja opet je komercijalni plakat koji je nastajao pedesetih godina. Osim oblikovanja plakata, Faist se bavio i izradom grafičkoga promidžbenog materijala različite namjene (etikete, ambalaža, prospekti, kalendari, diplome, reklamni panoji, neonske reklame) za mnoge industrijske tvrtke: *Franck*, *Zvijezda*, *Astra*, *Badel*, *Tvornica duhana Rovinj*.

"Stvaralački opus Zvonimira Faista odraz je njegova života, koji je pak neminovno vezan uz vrijeme i promjene

renju autorica izložbe gospođa Koveshi. Diktat je svojevrsan svakome vremenu. Stoga je i plakat, koji je posebno urbani fenomen, nemoguće sagledati izvan povijesnoga konteksta. Plakati Zvonimira Faista izvjesna su slika vremena u kojem smo živjeli ili su živjeli možda jedan ili dva naraštaja prije nas. Izložba je također multi-medijska. Ona nudi medij plakata u kulturološkome smislu. Plakat, kao medij vizualnoga

komuniciranja u autentičnome prostoru, slika je svakodnevnoga života u nekome vremenu.

"Životno i umjetničko djelo Zvonimira Faista koje se odlikuje bogatim stvaralačkim opusom ostalo je na žalost do danas nepoznanicom. Jedinstven je primjer u svjetskim razmjerima da je umjetnik u devedesetoj doživio svoju prvu izložbu", istaknuo je na otvorenju ravnatelj MGZ-a gospodin Vinko Ivič. Izložba je rezultat timskoga rada ekipe stručnjaka. Ova izlož-

ba u cjelini kao interdisciplinarni projekt predstavlja iskorak, posebnost u muzeološko-muzeografskom smislu. Muzeografska pomagala oblikovana su u tri multi-medijalne instalacije načinjene kreacijom Maje Šojat-Bikić, a arhitekt Željko Kovačić izradio je postav izložbe. (z.j.)

